

HOUSE

DO ZGODNJIH 80. LET PREJŠNJEGA STOLETJA SO SE POSLUŠALCI NAVELIČALI DISKO GLASBE. ZASIČENOST ZARADI KOMERCIALNE POPLAVE NIZKOKAKOVOSTNIH PLOŠČ, IZKORIŠČANJA IN KOPIČENJA RASNIH TER SPOLNIH PREDSDOKOV JE V UNDERGROUND KROGIH S PRIHODOM CENEJŠIH, DOSTOPNEJŠIH SINTISAJZERJEV POVZROČILA ISKANJE NOVIH POGLOBLJENIH GLASBENIH SMERNIC. TAKO JE BIL IZUM OSTREJŠEGA ZVOKA, NAMENJENEGA ZABAVE ŽELJNIM MNOŽICAM, NEIZOGIBEN.

Korenine house glasbe segajo v garaže in klube vetrovnega velemera Chicaga v ZDA. Sprva je bila namenjena izključno underground krogom in lokalnim navdušencem. Glasbeniki z vseh vetrov so pod močnim vplivom evropske elektronske glasbe (prelomna plošča Kraftwerk – Trans-Europe Express) zlivali R&B, salso, rock in pop. Z dodajanjem žive instrumentacije in soul vokalov so ustvarjali novo progresivno sintisajzersko tvorbo, ki je imela jasno sporočilo sprejemanja in podpiranja drugačnosti. Klub Warehouse (krajše The House, od koder naj bi izhajalo tudi ime zvrsti) v Chicagu in popularni DJ Frankie Knuckles naj bi bila odgovorna za začetno vznihanost. Mnenja se nekoliko razlikujejo, a se večina strinja, da so bile izdaje Jesseja Saundersa iz leta 1983 prve house plošče v zgodovini. Do leta 1985 se je število izvajalcev neverjetno pomnožilo (Adonis, Marshall Jefferson, Chip E., Steve 'Silk' Hurley), njihove stvaritve pa so bile v veliki večini še zmeraj namenjene klubskim prizoriščem. Ustvarjalno, podpirajoče in navdihujoče okolje z novimi središči tudi v New Jerseyu in New Yorku je glasbenikom dovoljevalo svobodno eksperimentiranje, rezultat pa so bili deep house (Mr. Fingers), acid house (Phuture, DJ Pierre), progressive house (Leftfield) ter hip house.

House glasba je v Veliko Britanijo prispela z minimalnim zaostankom, vendar je že okoli leta 1988 zaradi acid housea postala prizorišče največjega mladostniškega kulta od pojava punk glasbe naprej – 'Summer of Love'. Novo rave gibanje so mediji že pričeli slabšalno povezovati z množično uporabo ecstasija. Piratske radijske postaje so na Otoku rasle kot gobe po dežju. Gibanje je bilo zares globalno: pojavil se je italo house (Irma), zvoki z Ibize so prodirali v britanske klube (Paul Oakenfold), Španci so imeli Raula Orellano ... Zato ni presenetljivo, da so se tudi house komadi na pop lestvicah povzpeli visoko: Technotronic – Pump Up the Jam in Madonna – Vogue. House glasba je v kratkem času (5 let) že pridobila samosvoj značaj. V New Yorku se je pojavilo nekaj producentov, ki so pod vplivom latina, reggaeja in hip-hopa house razširili še na tribal in funky (Erick Morillo, Roger Sanchez, Danny Tenaglia), medtem ko se je v Veliki Britaniji pojavil ambient house (KLF, The Orb, Aphex Twin). Želja po raziskovanju je mnoge pripeljala do novih samostojnih zvrsti, kot so drum and bass, jungle in techno.

Po prelomu tisočletja je priljubljenost zvrsti pričela vidno upadati. Vsem težavam navkljub je house glasba, znana po svoji prilagodljivosti, privlačnosti in neusahljivi ustvarjalnosti, poiskala nove smernice – electro house. Glasba, ki jo je v prvi vrsti označeval 4/4 ali 'four-to-the-floor' ritem, je tako v svojih 24 letih obstoja postala univerzalno sprejeta na prav zares vseh področjih.

<http://en.wikipedia.org>
www.jahsonic.com/House.html
www.trugroovez.com/history-of-house-music.htm

ZANIMIVE PODZVRSTI HOUSA

★ ACID HOUSE

Britanski privrženci uporabljajo prepoznaven, znan rumen smiley kot emblem glasbe in scene. Smiley naj bi sporočal, da acid house ni agresivna glasba, razen če se nanaša na decibele na zabavah. Acid house poudarja ponavljajoč se hipnotični stil, ki raje kot

zapeta besedila uporabljajo govorne sample. Predstavniki so Adonis, DJ Pierre in 808 State.

★ DEEP HOUSE

Tolkala so precej umirjena, prehodi nežnejši. Tempo pesmi je počasnejši kot v preostalih house podzvrsteh, ponavadi od 110 do 128 bpm (beats per minute). Deep house uporablja tudi več vokalov kot ponavadi, marsikdaj pa si določene teme sposoja pri jazzu. Sem prištevamo veliko izvajalcev, najvidnejši pa so Roger Sanchez, Miguel Migs, Masters At Work, Ian Pooley in Frankie Knuckles.

★ ELECTRO HOUSE

Ta vrst izhaja direktno iz electroclash gibanja in si sposoja določene značilnosti pri synth popu iz 80. let. Pomembna vpliva za razvoj te podzvrsti sta bila Mr. Oizo in Felix Da Housecat. Kombinacija klasičnega ritma 4/4 s harmoničnimi, analognimi bas linijami je znana kot eno najdominantnejših gibanj znotraj house glasbe. Zvezde electro housa so Bodyrox, Erick Morillo, Eric Prydz, David Guetta in Tocadisco.

★ FUNKY HOUSE

Zvoki elektronike so ljubiteljem žive glasbe marsikdaj zveneli neprivlačno. Funky house zveni precej bolj človeško, saj v svoj značilen zvok vključuje gospel in soul vokale, sample pa si največkrat sposoja v retro disku. Prav tako so razvidni funk in latino vplivi. Prevladujočo vejo house glasbe predstavljajo Axwell, Seamus Haji in ATFC.

★ ITALO HOUSE IN FRENCH HOUSE

Kot je razvidno iz imena, se je house razvil specifično v obeh evropskih državah. Italo house si je s svojimi nesmiselnimi, včasih smešnimi prevodi besedil iz italijanščine v angleščino pridobil svetovni sloves, francoski

house pa bi lahko poimenovali tudi novi evrodisko. Najbolj znani predstavniki iz obeh držav so Mauro Picotto, Daft Punk, Cassius, Etienne de Crécy in Modjo.

★ PROGRESSIVE HOUSE

Pomen 'progressive' nakazuje na svobodno futuristično razmišljanje o glasbi. Progressive je tako razširjen izraz v elektronski glasbi, da ga je včasih kar težko spredalčkati. Melanholičen, čustven prizvok te vrst se včasih naslanja na trance glasbo. Po letu 2005 je njena priljubljenost pričela upadati. To podzvrst so do skrajnosti gnali John Digweed, DJ Sasha, Dave Seaman in Anthony Pappa.

PRIPOROČENIH 5

★ DEEP DISH

Duo iransko-ameriškega porekla iz Washingtona je najbolj znan po remiksih, ki jih je naredil za številne izvajalce: Madonna, Cher, Gabrielle, Dido, The Rolling Stone, Tino Turner, Depeche Mode itd. Za remiks pesmi Thank You izvajalke Dido sta Ali Shirazinia in Sharam Tayebi dobila prestižno nagrado grammy. Najbolj znane uspešnice so Flashdance, Say Hello, Dreams in Party All the Time. Priporočena albuma: Junk Science (1998) in George Is On (2005). www.deepdish.com

★ DAFT PUNK

Duo iz Pariza, ki ga pozna ves svet tudi zaradi skrbno, za robotsko masko skrite identitete, predstavlja enega najplodnejših in najuspešnejših nastopov v elektronski glasbi vseh časov. Debutni album Homework je eden najplivnejših albumov 90. let prejšnjega stoletja. Njun zadnji izdelek, Human After All, je bil sprejet z mešanimi odzivi, vendar se zdi, da konceptualno skriva veliko več, kot bi si mislili. Priporočena albuma: Homework (1997) in Discovery (2001). www.daftpunk.com

★ ROGER SANCHEZ

Popularnega dominikansko-ameriškega house DJ-ja, stalnega obiskovalca otoka Ibiza, se drži vzdevek 'DJ-ev DJ' zaradi inovativnih tehnik

miksiranja in sposobnosti povezovanja z množico med nastopom v živo. Glasbenik, znan po svojem hedonističnem življenju, je odgovoren za številne hite tako na evropskih kakor na svetovnih lestvicah. Leta 2004 je prejel nagrado grammy za remiks pesmi Hella Good skupine No Doubt.

Priporočena albuma: First Contact (2001) in Come With Me (2006).

www.rogersanchez.co.uk

★ DAVID MORALES

Dober prijatelj Rogerja Sancheza. Poleg produciranja in DJ-anja se je izkazal kot eden najustvarjalnejših, najproduktivnejših in najbogatejših remikserjev. Nagrado grammy je dobil 1998. leta v kategoriji 'remikser leta'. Mnoge stare pop hite je transformiral v sodobno, plesno house glasbo. Sodeloval je z glasbeniki kova U2, Diana Ross, Madonna, Aretha Franklin ...

Priporočena albuma: The Program (1993) in 2 Worlds Collide (2004).

www.myspace.com/dj davidmorales

★ ETIENNE DE CRÉCY

Ta ustvarjalec je zanimiv zaradi svojega pristopa do problemov sodobne glasbe. Album Super Discount se smatra za začetnika podzvrsti, ki je bila kasneje poimenovana French House. Etienne de Crécy meni, da glasbena industrija enostavno ne razume, da mladina ne bo gradila svoje glasbene kulture, če dostop do glasbe ne bo svoboden (izraz podpore p2p prenosu glasbenih datotek, najpogosteje mp3-jev). Priporočena albuma: Super Discount (1996) in Super Discount 2 (2004).

www.myspace.com/etiennedecrecy

SPLETNI RADIO

- ★ www.releaseyourself.com
- ★ <http://somafm.com>
- ★ <http://podcasts.earthfight.com>
- ★ <http://beattransfer.podomatic.com>
- ★ www.leedshousemusicpodcast.com

nouse

PRINCE PLANET EARTH

Izdan ravno ob pravem času, album Planet Zemlja Princa oziroma Symbola ali kakorkoli pač že hočete ponese nazaj k njegovim koreninam. Vsi časi, ko je bil bolj zaposlen s prikazovanjem svoje seksualnosti skozi glasbo kot z glasbo samo, so ga zdaj končno ponesli nazaj k njegovim kitarskim sposobnostim. V desetih skladbah, ki se zvrstijo na albumu, se v vsaj dveh spet povzpne na nivo, ki se skorajda lahko kosa z veleslavnim Purple Rain. Včasih klavir, na katerem je mali ekscentrik prav tako genialen, zveni kot začimba kitaram, a spet na naslednji skladbi zaslišimo prav obratno navezo. Album, na katerem se zvrstijo tako rock in pop kot njegov originalni funk, vsekakor izzvneni pomirjujoče – v smislu 'Prince se ni izgubil' in elegantno v kompoziciji instrumentov, tonov in čudovitega prelivanja vsega naštetega.

GLASBA

★★★★

★★★

THE WHITE STRIPES WHITE STRIPES

Četudi ti ob duetu The White Stripes najprej pomisliš na ritmično bobnanje, vpijoč glas Jacka Whita, se tudi tokrat ne boš zmotil niti bil razočaran. White je eden izmed tistih glasbenikov, ki si je od kritikov prislužil naziv 'genij' za praktično vse, česar se je lotil. Na novem albumu se z Meg lotita ne le svojih običajnih čudaških ritmov, melodij in skandiranih besedil, pač pa tudi radijsko prijaznejših melodij, s preprostimi kitarskimi rifi, ob katerih bo glava sama od sebe začela poskakovati in hitro boš požvižgaval v visokih tonih. Čudaškost je spet zagotovljena, dolgčasa ne bo, vsekakor pa ne vzemi osebno, da se ti bo občasno zazdelo, da nadira direktno tebe ali pa da se norčuje iz tebe samega. Jack pač rad pove svoje. Če ga kdo posluša ali ne. Kompleks boga, ki mu ga pripisujejo, se ga ni prijel.

★★★★

NOVA

BEASTIE BOYS THE MIX-UP

Beastie Boys so tisti, ki so se v svet glasbe zapisali kot princ hip hopa. Njihova poskočna glasba, vedno pripravljena na pobeg, 'lumparije' in dober žur, v kombinaciji z besedili, ki vsebujejo dobro mero humorja, je fante pripeljala do njihovega naziva, do oboževanja množic in himničnega prepevanja 'You Gotta Fight For Your Right To Party'. Vse to je del tistega, kar je ustvarilo razvijanje fantov, njihove globoke groove in pulzne rife, ki te nekako kar ne pustijo pri miru. Kljub temu da je to po dolgem času plošča s popolnoma novim instrumentalnim materialom, nekako ob koncu predvajanja izzvneni mlačno, neprepričljivo, instrumentalni vložki so kratki in pustijo zmeden vtis. Uspehi z albumom, polnim instrumentalnosti, je pač težko.

★★

SMASHING PUMPKINS ZEITGEIST

Ko so se leta 2000 razšli, so sprožili veliko nezadovoljstva. V preteklem času je frontman, Billy Corgan, s svojo novo skupino, v kateri je bil tudi bobnar Pumpkinsov, posnel album. Zdaj se je vrnil h koreninam. Sicer sta on in bobnar edina originalna člana zasedbe, basistka in kitarist sta se ponovni združitvi odpovedala, tako da se mnogi sprašujejo, zakaj sploh molzti ime Pumpkinsov. Za denar? Mogoče. Dejstvo pa je, da se zven skupine, ki se je v devetdesetih zapisala med vodilne alternativnega rocka, kljub temu da je (menda) tudi Corgan odrasel in se razvil, skriva nekje v miksih novih idej. Medtem ko te pozdravi besnenje kitar, se vpletejo basi, ki butajo kot prihajajoč tornado, bobni, ki podpihavaajo listje, ki se dviga, in preganjajoče jokajoč glas Corgana. Smashing Pumpkinsi so mrtvi, živel nova era.